SPRENDIMAI

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2014 m. birželio 11 d.

dėl valstybės pagalbos SA.18832 (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2011/MX) (ex N 44/2005) kurią įgyvendino Lietuva – Akcizo mokesčio sumažinimas biokurui

(pranešta dokumentu Nr. C(2014) 3600)

(Tekstas autentiškas tik lietuvių kalba)

(Tekstas svarbus EEE)

(2014/830/ES)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

pakvietusi suinteresuotąsias šalis pateikti pastabas pagal pirmiau nurodytą (-as) nuostatą (-as) ([1]),

kadangi:

I. PROCEDŪRA

(1) Nuo 2006 m. Konkurencijos generalinis direktoratas kasmet vykdo valstybių narių įgyvendinamų pagalbos priemonių imties *ex post* stebėseną. Lietuvos akcizo mokesčio sumažinimo biokurui schema buvo įtraukta į 2011 m. stebėsenos procedūrą, per kurią Komisija nagrinėjo, kaip valstybės narės taikė esamų schemų imtį 2009–2010 m. laikotarpiu. Šią schemą, kuriai priskirtas bylos Nr. N44/2005, Komisija patvirtino 2005 m. liepos 27 d. sprendimu K (2005) 2957C (toliau – Komisijos sprendimas).

(2) 2011 m. spalio 7 d., 2012 m. sausio 27 d. ir 2012 m. birželio 26 d. raštais Komisija paprašė Lietuvos pateikti reikalingą informaciją, kad galėtų įvertinti, kaip pagalbos schema buvo įgyvendinama 2009–2010 m. Lietuva prašomą informaciją pateikė 2011 m. lapkričio 10 d., 2012 m. vasario 24 d. ir 2012 m. liepos 18 d. raštais.

(3) 2013 m. liepos 17 d. raštu Komisija pranešė sunerimusi dėl galimo netinkamo pagalbos panaudojimo ir todėl nusprendusi dėl šios pagalbos schemos pradėti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą. Lietuvos institucijos savo pastabas pateikė 2013 m. rugpjūčio 13 d.

(4) Komisijos sprendimas pradėti procedūrą *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* paskelbtas 2013 m. lapkričio 8 d. Komisija pakvietė suinteresuotąsias šalis pateikti pastabas.

(5) Pastabų iš suinteresuotųjų šalių Komisija negavo.

II. PAGALBOS SCHEMOS APIBŪDINIMAS

(6) Schemą Nr. N 44/2005 sudaro akcizo lengvata su iškastiniu kuru sumaišytam biokurui (toliau – biodegalai). Ši lengvata buvo taikoma tik biodegalų daliai mišinyje. Todėl biodegalų mišinių produktams taikytinas akcizo tarifas buvo mažinamas pagal biodegalų proporciją galutiniame mišinyje.

([1]) OL C 323, 2013 11 8, p. 74.

(7) Schemos tikslas – skatinti biodegalų gamybą ir naudojimą. Ja taip pat Lietuva siekia 2003 m. gegužės 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2003/30/EB dėl skatinimo naudoti biokurą ir kitą atsinaujinantį kurą transporte ([1]) nustatytų tikslų.

(8) Akcizo lengvata galėjo pasinaudoti bet kuris biodegalų gamintojas Lietuvoje ir bet kuris biodegalų importuotojas iš kitos valstybės narės ar trečiosios šalies į Lietuvą.

(9) Schemą Komisija patvirtino 2005 m. liepos 27 d. Schema nustojo galioti 2010 m. gruodžio 31 d.

(10) Vykdydama stebėseną Komisija pastebėjo, kad Lietuva šią schemą įgyvendino tokiu būdu, kuris akivaizdžiai ne visiškai atitiko Komisijos sprendimą.

(11) Pirma, kaip nurodyta Komisijos sprendime, Lietuva įsipareigojo kasmet persvarstyti biodegalų, atitinkančių akcizo lengvatos taikymo reikalavimus, gamybos sąnaudas bei biomasės kainų kitimą, palyginti su iškastinio kuro kainomis, ir prireikus patikslinti pagalbos sumą, kad būtų išvengta kompensacijos permokos, o biodegalų kaina išliktų tokia pati kaip tradicinių degalų. Lietuva taip pat įsipareigojo Komisijai teikti metines stebėsenos ataskaitas, kuriose būtų pateikta visa svarbi informacija apie biodegalų gamybos sąnaudas ir degalų rinkos kainas, kad įrodytų, jog nėra kompensacijos permokos. Į visus šiuos aspektus Komisija atsižvelgė vertindama pagalbos schemą ir prieidama prie išvados, kad pagalbos schema yra suderinama su vidaus rinka.

(12) Nuo 2005 m., kai buvo priimtas Komisijos sprendimas, atitinkamos Komisijos tarnybos (Konkurencijos GD) negavo nė vienos metinės ataskaitos, kurioje būtų pateikta svarbi informacija apie biodegalų gamybos sąnaudas ir degalų rinkos kainas, įrodanti, jog yra stebima ir užtikrinama, kad nesusidarytų kompensacijos permoka. Komisijai tiesiogiai paprašius, šią informaciją Lietuva pateikė per stebėsenos procedūrą, tačiau tik už tuos metus, kurie buvo įtraukti į stebėseną.

(13) Pranešime apie schemą Lietuva pateikė duomenų apie bioetanolio ir biodyzelino gamybos sąnaudas, o Komisija šiuos duomenis įvertino. Lietuva minėjo, kad, be bioetanolio ir biodyzelino, pagalba galėtų būti teikiama grynam augalinės kilmės aliejui, ir įsipareigojo atlikti analizę iškart, kai biodegalų produktui bus taikoma mokesčio lengvata, kad užtikrintų, jog dėl lengvatos nesusidaro kompensacijos permoka. Ši informacija turėjo būti teikiama Komisijai metinėse stebėsenos ataskaitose. Atitinkamos Komisijos tarnybos (Konkurencijos GD) negavo jokios informacijos, kad Lietuva atliko tokią analizę.

(14) Antra, per stebėsenos procedūrą Lietuva pateikė dokumentus, įrodančius, kad Ūkio ministerija dar 2009 m. paprašė gavėjų pateikti informaciją apie 2008 m. vidutines sąnaudas ir degalų pardavimo kainas. Ūkio ministerija šiuos duomenis gavo 2009 m. ir atrinktų pagalbos gavėjų duomenis pateikė Komisijai per 2011 m. stebėsenos procedūrą. Vis dėlto, Lietuva nepateikė suvestinių duomenų apie biodegalų gamybos sąnaudas. Todėl Komisija negalėjo tinkamai įvertinti, ar nebuvo kompensacijos permokos.

III. **LIETUVOS PASTABOS**

(15) Pradėjus oficialų tyrimą, Lietuva Komisijai pateikė papildomos informacijos.

(16) Lietuvos institucijos Komisijai pateikė 2005–2010 m. biodegalų naudojimo skatinimo ataskaitų kopijas.

(17) Lietuvos institucijos paaiškino, kad nors teisės akte numatyta galimybė pagalbą pagal schemą teikti grynam augalinės kilmės aliejui, biodyzelinas iš gryno augalinės kilmės aliejaus nebuvo gaminamas. Todėl tokia pagalba pagal schemą Nr. N44/2005 nebuvo suteikta. Būtent dėl šios priežasties tokia ataskaita Komisijai nebuvo pateikta.

(18) 2009 m. metinėje ataskaitoje pateikta keletas lentelių, kuriose nurodyta informacija apie biodegalų gamybos sąnaudas, iškastinio kuro kainas, biodegalų kainas ir skirtingų mišinių kainas. Šios informacijos santrauka pateikiama tolesnėse lentelėse. Taikytas valiutos keitimo kursas 1 EUR = 3,4528 LTL.

([1]) OL L 123, 2003 5 17, p. 42.

1 lentelė

Biodegalų (biodyzelino ir dyzelino) gamybos sąnaudos ir pardavimo kaina (be mokesčių) 2009 m.

Degalų kaina, LTL [1] už litrą	Biodyzelinas (RRME)	Dyzelinas
1. Žaliava (+)	[…] (*)	[…]
2. Perdirbimas (+)	[…]	[…]
3. Kitos sąnaudos (tyrimai, gamybos reorganizavimas) (+)	[…]	—
4. Gamybos sąnaudos	[…]	[…]
5. Logistika (+)	[…]	[…]
6. Šalutinio produkto pardavimo kaina (–)	[…]	—
7. Pelnas	—	[…]
8. **Gamintojo nustatyta pardavimo kaina (be mokesčių)**	**3,42**	**1,25**

(*) Konfidenciali informacija.
[1] Taikytas valiutos keitimo kursas: 3,4528 LTL = 1 EUR

2 lentelė

Biodegalų mišinio (dyzelino ir biodyzelino) pardavimo kaina

Degalų mišinio kaina, LTL už 5 % RRME litrą	5 % RRME
Biodyzelino (RRME) sąnaudos mišinyje *(5 % × 3,42 LTL už litrą)*	0,171
Dyzelino sąnaudos mišinyje *(95 % × 1,25 LTL už litrą)*	1,188
Akcizas (95 % × 1,14 LTL už litrą)	1,08
Bendra degalų mišinio pardavimo kaina	2,439
Korekcija dėl mažesnės mišinio energetinės vertės (15 %) [1]	0,025
Degalų mišinio pardavimo kaina (sąlyginė)	**2,46**

[1] Biodyzelino energetinė vertė, palyginti su mineraliniais degalais (dyzelinu), yra mažesnė: apskaičiuota, kad biodyzelino suvartojimas 15 % didesnis už dyzelino suvartojimą tam pačiam energijos vienetui gauti.

3 lentelė

Dyzelino pardavimo kaina

Dyzelino pardavimo kaina (be mokesčių)	1,25
Akcizas dyzelinui	1,14
Dyzelino pardavimo kaina 2009 m. [1]	2,39

[1] Be PVM.

4 lentelė

Bioetanolio ir benzino gamybos sąnaudos bei pardavimo kaina (be mokesčių) 2009 m.

Degalų kaina, LTL už litrą	Bioetanolis (ETBE)	Benzinas
1. Žaliava, įskaitant išmokas už grūdus (+)	[…]	[…]
2. Perdirbimas (+)	[…]	[…]
3. Kitos sąnaudos (tyrimai, gamybos reorganizavimas) (+)	[…]	—
4. Gamybos sąnaudos	[…]	[…]
5. Logistika (+)	[…]	[…]
6. Šalutinio produkto pardavimo kaina (–)	[…]	—
7. Pelnas	—	[…]
8. **Gamintojo nustatyta pardavimo kaina (be mokesčių)**	**2,04**	**1,36**

5 lentelė

Degalų mišinio (bioetanolio ir benzino) pardavimo kaina

Degalų mišinio kaina už litrą	su 5 % bioetanolio
Bioetanolio sąnaudos mišinyje *(5 % × 2,04 LTL už litrą)*	0,102
Benzino sąnaudos mišinyje *(95 % × 1,36 LTL už litrą)*	1,292
Akcizas *(95 % × 1,50 LTL už litrą)*	1,425
Bendra degalų mišinio pardavimo kaina	2,819
Korekcija dėl mažesnės mišinio energetinės vertės (60 %) [1]	0,0612
Degalų mišinio pardavimo kaina (sąlyginė)	**2,88**

[1] Bioetanolio energetinė vertė, palyginti su mineraliniais degalais (benzinu), yra mažesnė: apskaičiuota, kad bioetanolio suvartojimas 60 % didesnis už benzino suvartojimą tam pačiam energijos vienetui gauti.

6 lentelė

Benzino pardavimo kaina

Benzino pardavimo kaina (be mokesčių) (100 % × 1,36 LTL už litrą)	1,36
Akcizas benzinui	1,50
Benzino pardavimo kaina 2009 m. [1]	2,86

[1] Be PVM.

(19) Lietuvos institucijos teigė, kad pateikti 2009 ir 2010 m. duomenys (nurodyti pirmesnėse lentelėse) aiškiai parodo, kad kompensacija nebuvo permokėta nei už biodyzelino, nei už bioetanolio gamybą.

IV. **PAGALBOS VERTINIMAS**

(20) Komisija jau savo sprendime dėl schemos Nr. N44/2005 priėjo prie išvados, kad nagrinėjama priemonė yra pagalba, kaip apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 107 straipsnio 3 dalyje. Komisija įvertino šią pagalbos schemą remdamasi 2001 m. Pagalbos aplinkos apsaugai gairėmis ([1]), visų pirma jų E.3.3 skirsniu, ir priėjo prie išvados, kad pagalba yra suderinama su vidaus rinka.

(21) Lietuvos institucijos patvirtino Komisijai pateikusios metines ataskaitas dėl schemos Nr. N44/2005. Šios ataskaitos buvo pateiktos Energetikos GD kaip biodegalų ir kitų atsinaujinančių degalų naudojimo transporte ataskaitos priedas.

(22) Lietuvos institucijos Konkurencijos GD pateikė 2005, 2006, 2007, 2008, 2009 ir 2010 m. ataskaitų kopijas. Šiose ataskaitose pateikta išsami informacija apie biodegalų gamybos sąnaudas ir pardavimo kainas. Be to, įtraukta informacija apie įvairių degalų mišinių kainas.

(23) Per tyrimą Komisija priėjo prie išvados, kad Lietuvos institucijos laikėsi Sprendimo dėl schemos Nr. N44/2005 34 punkto ir pateikė Komisijai su schema susijusias reikalingas metines stebėsenos ataskaitas.

(24) Lietuvos institucijos paaiškino, kad schemos taikymo laikotarpiu biodegalai iš gryno augalinės kilmės aliejaus nebuvo gaminami.

(25) Per tyrimą Komisija priėjo prie išvados, kad kadangi šiuo schemos taikymo laikotarpiu biodegalai iš gryno augalinės kilmės aliejaus nebuvo gaminami, į Komisijai teikiamas ataskaitas nereikėjo įtraukti tokios informacijos.

(26) Įvertinusi visą Lietuvos pateiktą informaciją dėl 2009 ir 2010 m. biodegalų gamybos sąnaudų ir degalų kainų, Komisija sutinka, kad vertinant bendrai 2009 ar 2010 m. kompensacijos permokos nebuvo.

V. **IŠVADA**

(27) Komisija konstatuoja, kad Lietuva teisingai įgyvendino pagalbos schemą Nr. N44/2005, laikydamasi Komisijos sprendimo dėl jos patvirtinimo.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Lietuvos įgyvendinama pagalbos schema Nr. N44/2005 yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 3 dalies c punktą ir įgyvendinama teisingai, laikantis 2005 m. liepos 27 d. Komisijos sprendimo K (2005) 2957C.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Lietuvos Respublika.

Priimta Briuselyje 2014 m. birželio 11 d.

Komisijos vardu
Joaquín ALMUNIA
Pirmininko pavaduotojas

([1]) OL C 37, 2001 2 3, p. 3.